

Kommunstyrelsen/Kommunfullmäktige

Utlåtande över E-petition - Vegankost och växtbaserad mjölk

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsens ordförande föreslår kommunstyrelsen

att med hänsyn till det inkomna yttrandet anse e-petitionen besvarad.

Ärendebeskrivning

E-petitionen har inkommit och uppnått 50 röster. Yttranden över e-petitionen har inkommit från Omvårdnadsnämnden och Utbildningsnämnden.

I E-petitionen föreslås att kommunen ska erbjuda en mer växtbaserad kost för att minska klimatavtrycket från den mat som kommunen köper in och serverar.

Gävle rankas kontinuerligt som en av Sveriges miljöbästa kommuner och i det miljöstrategiska programmet som reviderats under innevarande mandatperiod finns flera höga målsättningar som berör hållbar mat. Långsiktigt är målet i programmet att en betydande andel av livsmedlen ska vara närproducerade, växtbaserade och "härodlade" och konsumtionen till största delen växtbaserad. Inköp av rött kött ska minska med 20 % fram till 2025 och andelen vegetabiliska proteiner öka. I kommunens kostpolicy fastställs att vegetarisk kost alltid ska erbjudas som en del av ordinarie meny.

Vid kommunens inköp och måltidsservering behöver hänsyn tas till flera olika perspektiv och lagstiftning. Enligt Socialtjänstlagen ska vård- och omsorgsboenden erbjuda individuella insatser baserat på valfrihet och självständighet. Det inkluderar också kosten där den enskilde själv ska kunna välja vad den vill äta. Att helt utesluta möjligheten att välja animaliska produkter blir därmed inte möjligt att förena med självbestämmandeprincipen. Inom äldreomsorgen är däremot två av sex rätter som dagligen serveras på vård- och omsorgsboenden vegetariska och hälften av de valbara rätterna per vecka inom hemtjänsten för de omsorgstagare som har matdistribution är vegetariska. Omvårdnadsnämnden beskriver i sitt yttrande att referenser kring kost och mat ofta kan vara en tydlig generationsfråga, vilket gör det troligt att intresset för vegetarisk och växtbaserad kost kommer att fortsätta öka när framtidens seniorer gör sina kostval. Sektor Valfärd har och kommer även fortsättningsvis genomföra inspirationsträffar som varit uppskattade med provsmakning av mer grönt och vegetarisk mat utan att minska på andelen protein i maten.

Utbildningsnämnden beskriver i sitt yttrande det arbete som görs inom skolan där den vegetariska maten är placerad först i tagningslinjen och presenteras först i matsedeln. En annan insats som genomförts är att förskolekockarna utbildats i att laga vegetarisk mat, vilket också gjort att andelen ekologiskt kunnat öka.

Utöver målsättningar i styrande program lägger Livsmedelsverkets nationella riktlinjer för energi- och näringsinnehåll för måltider i skolan grunden för vilken mat som serveras.

Ett aktivt arbete pågår ständigt inom kommunens olika verksamheter för hållbara inköp och måltider. Höga krav ställs vid upphandling på den mat som köps in gällande både miljö och djurhållning, där ambitionen också är att handla lokalproducerad mat genom att använda sig av lokala leverantörer.

Sammanfattningsvis är bedömningen att intentionen i E-petitionen att minska klimatpåverkan från vår matkonsumtion genom att öka andelen växtbaserad lokal mat går i linje med det arbete som pågår inom kommunens verksamheter och de målsättningar som finns i det miljöstrategiska programmet.

Beslutsunderlag

- E-petition – Vegankost och växtbaserad mjölk inklusive bilaga.
- Yttrande över motionen från Omvårdnadsnämnden.
- Yttrande över motionen från Utbildningsnämnden.
- Utlåtande över motionen.

Kommunstyrelsens ordförande
Åsa Wiklund Lång (S)